

Pirkimų priežiūra pasikeitus viešųjų pirkimų reglamentavimui

Atsižvelgdami į 2017 m. liepos 1 d. pasikeitusį viešųjų pirkimų reglamentavimą, Europos socialinio fondo agentūros teisės ir viešųjų pirkimų specialistai projektų vykdytojams, įgyvendinantiems projektus pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą, parengė aktualesius pasikeitimų santrauką. Tikimės, kad ši informacija prisidės prie viešųjų pirkimų pažeidimų prevencijos bei padės tinkamai siekti Viešųjų pirkimų įstatyme numatyto racionalaus lėšų panaudojimo.

Apžvalgą parengė

Teisės ir viešųjų pirkimų skyriaus vedėjo pavaduotoja Jurgita Bujokienė
Teisės ir viešųjų pirkimų skyriaus viešųjų pirkimų vadovės Agnė Urbelyonytė ir Justė Juškienė

Trumpiniai

VPI – Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas
PO – perkančioji organizacija
VPT – Viešųjų pirkimų tarnyba
CVP IS - Centrinė viešųjų pirkimų informacinė sistema

	MAŽOS VERTĖS PIRKIMAI		SUPAPRASTINTI PIRKIMAI		TARPTAUTINIAI PIRKIMAI	
	Pirkimams, pradėtiems vykdyti iki 2017-06-30	Pirkimams, pradėtiems vykdyti vėliau nei 2017-07-01	Pirkimams, pradėtiems vykdyti iki 2017-06-30	Pirkimams, pradėtiems vykdyti vėliau nei 2017-07-01	Pirkimams, pradėtiems vykdyti iki 2017-06-30	Pirkimams, pradėtiems vykdyti vėliau nei 2017-07-01
REGLAMENTAVIMAS	PO vadovo patvirtintos ir viešai CVP IS paskelbtos supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės (toliau – Supaprastintos viešųjų pirkimų taisyklės)	Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas, patvirtintas 2017 m. birželio 28 d. Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymu Nr.15-97 (toliau – Aprašas)	VPI ir PO vadovo patvirtintos ir paskelbtos Supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės	VPI	VPI	VPI
PIRKIMO VERTĖ	Mažos vertės pirkimai – tai supaprastinti pirkimai, kai yra bent viena iš šių sąlygų: 1) prekių ar paslaugų pirkimo vertė yra mažesnė kaip 58 000 Eur (be PVM), o darbų vertė mažesnė kaip 145 000 Eur (be PVM); 2) perkamos panašios prekės, paslaugos ar perkami darbai dėl to paties objekto yra suskirstyti į atskiras dalis, kurių kiekvienai numatoma sudaryti atskirą pirkimo sutartį (sutartis), jeigu bendra šių sutarčių vertė yra ne didesnė kaip 10 proc. prekių ar paslaugų supaprastintų pirkimų to paties tipo sutarčių vertės ir mažesnė kaip 58 000 Eur (be PVM), o perkant darbus – ne didesnė kaip 1,5 proc. to paties objekto supaprastinto pirkimo vertės ir mažesnė kaip 145 000 Eur (be PVM).	Mažos vertės pirkimai – tai supaprastinti pirkimai, kai yra bent viena iš šių sąlygų: 1) prekių ar paslaugų pirkimo vertė yra mažesnė kaip 58 000 Eur (be PVM), o darbų vertė mažesnė kaip 145 000 Eur (be PVM); 2) neatsižvelgdama į tai, kad numatoma pirkimo vertė yra lygi mažos vertės pirkimo ribai arba ją viršija, PO turi teisę atlikti mažos vertės pirkimą atskiriems pirkimo dalims, kurių bendra vertė yra mažesnė kaip 58 000 Eur (be PVM) to paties tipo prekių ar paslaugų sutarčių vertės, o perkant darbus – mažesnė kaip 145 000 Eur (be PVM) (VPI 5 str. 9 d.). Pastaba. Jeigu numatoma pirkimo vertė (t. y. visų panašių prekių ar paslaugų bendra vertė tais pačiais finansiniais metais) yra lygi tarptautinio pirkimo vertės ribai arba ją viršija, ir PO pasinaudoja VPI numatytomis išimtimis tam tikrą dalį pirkimų atlikti kaip supaprastintus bei mažos vertės, kaip numato VPI 5 str. 8 ir 9 d., turi būti užtikrinama, kad bendra supaprastintų ir mažos vertės pirkimų vertė būtų ne didesnė kaip 20 proc. bendros visų pirkimo dalių vertės.	Supaprastinti pirkimai – tai pirkimai: 1) kurių vertė yra mažesnė už nustatytas tarptautinio pirkimo vertės ribas; 2) VPI 2 priedėlyje nurodytų B paslaugų pirkimai neatsižvelgiant į pirkimo vertę; 3) VPI 9 straipsnio 14 dalyje nurodyti pirkimai.	Supaprastinti pirkimai – tai pirkimai: 1) kurių vertė yra mažesnė už nustatytas tarptautinio pirkimo vertės ribas; 2) neatsižvelgdama į tai, kad numatoma pirkimo vertė yra lygi tarptautinio pirkimo vertės ribai arba ją viršija, PO turi teisę šio įstatymo nustatyta tvarka atlikti supaprastintus pirkimus atskiriems pirkimo dalims, kurių kiekvienos vertė yra mažesnė kaip 80 000 Eur (be PVM) perkant to paties tipo prekes ar paslaugas, o perkant darbus – mažesnė kaip 1 000 000 Eur (be PVM), jeigu bendra tokių pirkimo dalių vertė yra ne didesnė kaip 20 proc. bendros visų pirkimo dalių vertės (VPI 5 straipsnio 8 dalį).	Tarptautiniai pirkimai – pirkimai, kai pirkimo vertė (prekių ir paslaugų) viršija 209 000 Eur be PVM (Centrinio valstybinio administravimo sistemai priklausančioms PO – 135 000 Eur be PVM).	Tarptautiniai pirkimai – pirkimai, kai pirkimo vertė (prekėms ir paslaugoms) lygi arba viršija: 1) 209 000 Eur (be PVM) (Centrinio valstybinio administravimo sistemai priklausančioms PO – 135 000 Eur be PVM); 2) 750 000 Eur (be PVM), kai perkamos VPI 2 priede nurodytos socialinės ir kitos specialiosios paslaugos.
PIRKIMO BŪDAI	Pasirenkami pagal Supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės (dažniausiai: supaprastintas atviras konkursas, apklausa raštu, apklausa žodžiu).	Skelbiama apklausa – skelbiamas pirkimas, vykdomas per CVP IS. Galimas visais atvejais. Neskelbiama apklausa – neskelbiamas pirkimas, kai PO bet kuria jai priimtina forma (žodžiu, t. y. telefonu, tiesiogiai prekybos vietoje, vertinant internete skelbiamą informaciją ar kt., arba raštu, t. y. CVP IS, elektroniniu paštu, paštu, faksu ar kt. priemonėmis) kreipiasi į tiekėjus, kviesdama pateikti pasiūlymus (apklausiamų tiekėjų skaičius nereglamentuojamas). Galimas kai: 1) pirkimo sutarties vertė neviršija 10 000 Eur (be PVM); 2) jeigu pirkime, apie kurį buvo skelbta, nebuvo gauta nė vieno pasiūlymo arba visi gauti neatitiko pirkimo sąlygų, ir pirkimo sąlygos iš esmės nekeičiamos; 3) kai būtina ypač skubiai įsigyti prekes ar paslaugas; 4) kai paslaugos perkamos po projekto konkurso; 5) jeigu prekes pateikti ar paslaugas suteikti gali tik konkretus tiekėjas ir kitais Aprašo 21.2.6–21.2.20 punkte nurodytais atvejais. PO turi teisę pasirinkti bet kurį pirkimo būdą iš numatytų VPI 59–77 str., tačiau tokiu atveju ji privalės laikytis VPI kiekvienam iš pirkimo būdų taikomos privalomos tvarkos.	Pasirenkami pagal PO Supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės (dažniausiai: supaprastintas atviras konkursas, supaprastintos skelbiamos derybos, apklausa raštu).	Pasirenkami pagal VPI: 1) atviras konkursas 2) ribotas konkursas 3) skelbiamos derybos 4) konkurencinis dialogas 5) neskelbiamos derybos 6) inovacijų partnerystė 7) projekto konkursas	Pasirenkami pagal VPI: 1) atviras konkursas 2) ribotas konkursas 3) konkurencinis dialogas 4) skelbiamos derybos 5) neskelbiamos derybos 6) projekto konkursas	Pasirenkami pagal VPI: 1) atviras konkursas 2) ribotas konkursas 3) skelbiamos derybos 4) konkurencinis dialogas 5) neskelbiamos derybos 6) inovacijų partnerystė 7) projekto konkursas
PASIŪLYMŲ TEIKIMO TERMINAS	Protingas pasiūlymų teikimo terminas	1) Vykdamas skelbiamą apklausą – ne mažiau kaip 3 darbo dienas . 2) Vykdamas neskelbiamą apklausą – toks, kad tiekėjai pakaktų laiko parengti pasiūlymą. Jei perkančioji organizacija, vykdydama mažos vertės pirkimą, pasirenka jį atlikti vienu iš VPI 59–77 straipsniuose įtvirtintų pirkimo būdų, ji privalo laikytis konkrečiam pirkimo būdui VPI keliamų reikalavimų pasiūlymų teikimo terminui.	Vykdamas skelbiamą supaprastintą pirkimą, pasiūlymų pateikimo terminas negali būti trumpesnis kaip 7 darbo dienas nuo skelbimo apie pirkimą paskelbimo (pagal VPI ir Supaprastintų pirkimų taisyklės).	Vykdamas supaprastintą pirkimą: 1) atviro konkurso būdu – pasiūlymų pateikimo terminas negali būti trumpesnis kaip 12 dienų nuo skelbimo paskelbimo CVP IS dienos (VPI 60 straipsnio 2–4 dalyse numatyta galimybė šį terminą sutrumpinti); 2) riboto konkurso būdu – paraiškų dalyvauti pirkime pateikimo terminas negali būti trumpesnis kaip 10 dienų nuo skelbimo paskelbimo CVP IS dienos. Pasiūlymų pateikimo terminas negali būti trumpesnis kaip 40 dienų nuo kvietimų pateikti pasiūlymus išsiuntimo tiekėjams dienos (VPI 62 straipsnio 4–7 dalyse numatyta galimybė šį terminą sutrumpinti); 3) konkurencinio dialogo būdu – paraiškų pateikimo terminas negali būti trumpesnis kaip 10 dienų nuo skelbimo paskelbimo CVP IS dienos; 4) skelbiamų derybų būdu – paraiškų dalyvauti pirkime pateikimo terminas negali būti trumpesnis kaip 10 dienų nuo skelbimo paskelbimo CVP IS dienos (VPI 65 straipsnio 4 dalyje ir 62 straipsnio 4–7 dalyse numatyta galimybė šį terminą sutrumpinti).	Vykdamas tarptautinį pirkimą: 1) atviro konkurso būdu – pasiūlymų pateikimo terminas negali būti trumpesnis kaip 52 dienos nuo skelbimo išsiuntimo iš VPT dienos (VPI 44 straipsnio 3–5 dalyse numatyta galimybė šį terminą sutrumpinti); 2) riboto konkurso būdu – paraiškų dalyvauti pirkime pateikimo terminas negali būti trumpesnis kaip 37 dienos nuo skelbimo išsiuntimo iš VPT dienos. Pasiūlymų pateikimo terminas negali būti trumpesnis kaip 40 dienų nuo kvietimų pateikti pasiūlymus išsiuntimo tiekėjams dienos; 3) konkurencinio dialogo būdu – paraiškų pateikimo terminas negali būti trumpesnis kaip 37 dienos nuo skelbimo išsiuntimo iš VPT dienos (VPI 52 straipsnio 2 dalyje numatyta galimybė šį terminą sutrumpinti); 4) skelbiamų derybų būdu – paraiškų dalyvauti pirkime pateikimo terminas negali būti trumpesnis kaip 37 dienos nuo skelbimo išsiuntimo iš VPT dienos (VPI 59 straipsnio 2 dalyje numatyta galimybė šį terminą sutrumpinti).	Vykdamas tarptautinį pirkimą: 1) atviro konkurso būdu – pasiūlymų pateikimo terminas negali būti trumpesnis kaip 35 dienos nuo skelbimo išsiuntimo iš VPT dienos (VPI 60 straipsnio 2–4 dalyse numatyta galimybė šį terminą sutrumpinti); 2) riboto konkurso būdu – paraiškų dalyvauti pirkime pateikimo terminas negali būti trumpesnis kaip 30 dienų nuo kvietimų pateikti pasiūlymus išsiuntimo tiekėjams dienos (VPI 62 straipsnio 4–7 dalyse numatyta galimybė šį terminą sutrumpinti); 3) konkurencinio dialogo būdu – paraiškų pateikimo terminas negali būti trumpesnis kaip 30 dienų nuo skelbimo išsiuntimo iš VPT dienos; 4) skelbiamų derybų būdu – paraiškų dalyvauti pirkime pateikimo terminas negali būti trumpesnis kaip 30 dienų nuo skelbimo išsiuntimo iš VPT dienos (VPI 65 straipsnio 4 dalyje ir 62 straipsnio 4–7 dalyse numatyta galimybė šį terminą sutrumpinti).
PASIŪLYMŲ VERTINIMO KRITERIJUS	Turi būti pasirenkamas vienas iš dviejų pasiūlymų vertinimo kriterijų: 1) ekonominio naudingumo; 2) mažiausios kainos.	PO išrenka ekonomiškai naudingiausią tiekėjų pasiūlymą, remdamasi vienu iš kriterijų: 1) kainos; 2) sąnaudų; 3) kainos ar sąnaudų ir kokybės santykio.	Pasiūlymai gali būti vertinami vadovaujantis vienu iš šių kriterijų: 1) mažiausios kainos; 2) ekonominio naudingumo.	Pasiūlymai gali būti vertinami vadovaujantis vienu iš šių kriterijų: 1) kainos; 2) sąnaudų; 3) kainos ar sąnaudų ir kokybės santykio (nurodant, kas bus vertinama: kaina ar sąnaudos).	Pasiūlymai gali būti vertinami vadovaujantis vienu iš šių kriterijų: 1) mažiausios kainos; 2) ekonominio naudingumo.	Pasiūlymai gali būti vertinami vadovaujantis vienu iš šių kriterijų: 1) kainos; 2) sąnaudų; 3) kainos ar sąnaudų ir kokybės santykio (nurodant, kas bus vertinama: kaina ar sąnaudos).
TIKĖJŲ PAŠALINIMO PAGRINDAI	–	Vykdamas mažos vertės pirkimą pirkimo dokumentuose neprivaloma nustatyti tiekėjų pašalinimo pagrindų. Jeigu PO nusprendžia pirkimo dokumentuose nustatyti tiekėjų pašalinimo pagrindus, ji gali pasirinkti, ar bus naudojamas Europos bendrasis viešųjų pirkimų dokumentas.	–	Privaloma pirkimo dokumentuose nustatyti tiekėjų pašalinimo pagrindus ir prašyti tiekėjų kartu su pasiūlymais pateikti Europos bendrąjį viešųjų pirkimų dokumentą.	–	Privaloma pirkimo dokumentuose nustatyti tiekėjų pašalinimo pagrindus ir prašyti tiekėjų kartu su pasiūlymais pateikti Europos bendrąjį viešųjų pirkimų dokumentą.
SPRENDIMŲ ĮFORMINIMAS	Supaprastintose taisyklėse nustatyta tvarka (dažniausiai apklausos pažyma – kai pirkimą atliko pirkimo organizatorius, arba protokolas – kai pirkimą atliko komisija).	Kokie dokumentai pildomi pirkimo procedūrų metu, PO nustato vidaus dokumentuose. Tais atvejais, kai pirkimą atlieka vienas asmuo ir jį patvirtinantys dokumentai saugomi jo elektroniniame pašte arba jo CVP IS paskyroje, PO turi užtikrinti tokių dokumentų prieinamumą iškilus poreikiui.	Supaprastintose taisyklėse nustatyta tvarka (dažniausiai apklausos pažyma – kai pirkimą atliko pirkimo organizatorius, arba protokolas – kai pirkimą atliko komisija).	Pirkimo procedūras vykdančios pirkimo komisijos sprendimai įforminami protokoluose.	Pirkimo procedūras vykdančios pirkimo komisijos sprendimai įforminami protokoluose.	Pirkimo procedūras vykdančios pirkimo komisijos sprendimai įforminami protokoluose.
PIRKIMO SUTARTIS	Iki 3000 Eur (be PVM) galima žodžiu. Bendra sutarties trukmė negali viršyti 3 metų . Jeigu sutartis sudaroma žodžiu, pirkimą patvirtinančių dokumentu yra laikoma sąskaita-faktūra arba kiti buhalterinės apskaitos dokumentai.	Iki 3000 Eur (be PVM) galima žodžiu. Bendra sutarties trukmė negali viršyti 3 metų , išskyrus pagrįstus atvejus, kai, atsižvelgiant į perkamo objekto ypatybes ir siekiant racionalaus lėšų panaudojimo, būtina šį laikotarpį papildinti (vadovaujamas VPI 86 str. 5 d.). Jeigu sutartis sudaroma žodžiu, pirkimą patvirtinančių dokumentu yra laikoma sąskaita-faktūra arba kiti buhalterinės apskaitos dokumentai.	Iki 3000 EUR (be PVM) gali būti sudaroma žodžiu, jeigu taip numatyta PO pasitvirtintose Supaprastintų pirkimų taisyklėse. Bendra sutarties trukmė negali viršyti 3 metų (išimtis nustato Vyriausybė).	Sutartis sudaroma raštu, nepaisant pirkimo vertės. Bendra sutarties trukmė negali viršyti 3 metų , išskyrus pagrįstus atvejus, kai, atsižvelgiant į perkamo objekto ypatybes ir siekiant racionalaus lėšų panaudojimo, būtina prailginti šį laikotarpį (tokius atvejus nustato VPI 86 straipsnio 5 dalies 1–11 punktai).	Sutartis sudaroma raštu, nepaisant pirkimo vertės. Bendra pirkimo sutarties trukmė negali viršyti 3 metų (išimtis nustato Vyriausybė).	Sutartis sudaroma raštu, nepaisant pirkimo vertės. Bendra pirkimo sutarties trukmė negali viršyti 3 metų , išskyrus pagrįstus atvejus, kai, atsižvelgiant į perkamo objekto ypatybes ir siekiant racionalaus lėšų panaudojimo, būtina prailginti šį laikotarpį (tokius atvejus nustato VPI 86 straipsnio 5 dalies 1–11 punktai).
PIRKIMAS IŠ CPO	PO privalo prekes, paslaugas ar darbus įsigyti iš CPO arba per ją, jeigu CPO siūlomos prekės, paslaugos ar darbai atitinka PO poreikius ir PO negali šių prekių, paslaugų ar darbų įsigyti efektyvesniu būdu racionaliai naudodama tam skirtas lėšas. Sprendimą nepirkti iš CPO ar per ją PO privalo motyvuoti ir saugoti tai patvirtinantį dokumentą kartu su kitais pirkimo dokumentais.	PO privalo prekes, paslaugas ar darbus įsigyti iš CPO arba per ją, jeigu CPO siūlomos prekės, paslaugos ar darbai atitinka PO poreikius ir PO negali šių prekių, paslaugų ar darbų įsigyti efektyvesniu būdu racionaliai naudodama tam skirtas lėšas. Sprendimą nepirkti iš CPO ar per ją PO privalo motyvuoti ir saugoti tai patvirtinantį dokumentą kartu su kitais pirkimo dokumentais.	PO privalo prekes, paslaugas ar darbus įsigyti iš CPO arba per ją, jeigu CPO siūlomos prekės, paslaugos ar darbai atitinka PO poreikius ir PO negali šių prekių, paslaugų ar darbų įsigyti efektyvesniu būdu racionaliai naudodama tam skirtas lėšas. Sprendimą nepirkti iš CPO ar per ją PO privalo motyvuoti ir saugoti tai patvirtinantį dokumentą kartu su kitais pirkimo dokumentais.	PO privalo prekes, paslaugas ar darbus įsigyti iš CPO arba per ją, jeigu CPO siūlomos prekės, paslaugos ar darbai atitinka PO poreikius ir PO negali šių prekių, paslaugų ar darbų įsigyti efektyvesniu būdu racionaliai naudodama tam skirtas lėšas. Sprendimą nepirkti iš CPO ar per ją PO privalo motyvuoti ir saugoti tai patvirtinantį dokumentą kartu su kitais pirkimo dokumentais.	PO privalo prekes, paslaugas ar darbus įsigyti iš CPO arba per ją, jeigu CPO siūlomos prekės, paslaugos ar darbai atitinka PO poreikius ir PO negali šių prekių, paslaugų ar darbų įsigyti efektyvesniu būdu racionaliai naudodama tam skirtas lėšas. Sprendimą nepirkti iš CPO ar per ją PO privalo motyvuoti ir saugoti tai patvirtinantį dokumentą kartu su kitais pirkimo dokumentais.	PO privalo prekes, paslaugas ar darbus įsigyti iš CPO arba per ją, jeigu CPO siūlomos prekės, paslaugos ar darbai atitinka PO poreikius ir PO negali šių prekių, paslaugų ar darbų įsigyti efektyvesniu būdu racionaliai naudodama tam skirtas lėšas. Sprendimą nepirkti iš CPO ar per ją PO privalo motyvuoti ir saugoti tai patvirtinantį dokumentą kartu su kitais pirkimo dokumentais.